

Orgeln byggdes 1968 av firman Gustav Steinmann i Vlotho; den har tre manualer med 40 register. Dessutom finns det ett orgelpositiv i koret. Under orgeln hänger det en minnesstentavla till minne av japanforskaren Engelbert Kaempfer. Han föddes i församlingshuset bredvid kyrkan och ligger begravnen i kyrkan i närheten av denna minnesstentavla.

En ytterligare minnessten, som finns vid pelaren i nordväst och som tillverkades av Dorsten Diekmann från Lemgo 1999, är ägnad åt Andreas Koch, som var präst i St. Nicolai 1647-1665. På 1600-talet beskylldes 254 män och kvinnor i Lemgo för att vara häxor, och de dödades. Andreas Koch engagerade sig för dem som drabbades av häxförföljelsen i Lemgo, han blev själv anklagad och dömd, men inte bränd på bål som de andra utan "barmhärtigt" avrättad genom halshuggning.

Från 2006 till 2011 renoverades både kyrkan och området runt denna till en kostnad av 4,6 miljoner €. Det största problemet var tornen, vilka sedan lång tid tillbaka lutade sig bort från kyrkskeppet. Det var viktigt att åstadkomma en ny botten. Inuti kyrkan förbättrades och förnyades också en hel del.

På platsen runt kyrkan står sen 2011 ett Luther-träd mellan Papenstraße och det södra tornet. Det här äppelträdet ska påminna om Martin Luther, som en gång sa: „Wenn ich wüsste, dass morgen die Welt untergeht, dann würde ich heute noch ein Apfelbäumchen pflanzen.“ ("Om så världen ginge under i morgon, skulle jag likafullt plantera ett äppelträd i dag").

På nordsidan påminner sen 2012 Dorsten Diekmanns „Stele der Hoffnung“ ("Hoppets stele") om att platsen runt St. Nicolai-kyrkan från 1200-talet till 1820 var kyrkogården i gamla stan i Lemgo. På sockeln står det: „Ich weiß, dass mein Erlöser lebt.“ ("Jag vet, att min Frälsare lever."). (Job 19,25)

Det här är bara en kort sammanfattning om vår kyrka. Ifall Du har ytterligare intresse, rekommenderar vi DKV-Kunstführer Nr.396, som har många värdefulla bilder. Man kan köpa denna guide vid ingången för 3€ eller beställa den på internet <https://nicolai-lemgo.de>.

Vi hoppas, att Du ska uppskatta stunden i vår kyrka och välkomnar Dig å det hjärtligaste!

Text: Prof. Dr. Wolfgang Nerreter, Lemgo
Översättning: Inger Hille, Lemgo

Sponsras av Stiftung St. Nicolai Lemgo
www.nicolai-stiftung.de

Du är hjärtligt välkommen till

St. Nicolai-Kirche i Lemgo.

Vår kyrka är ungefär 800 år gammal. Förmodligen började man bygga den mellan 1190 och 1200, men helt säker är man inte. Efter 50 år var den romanska kyrkan klar och ingen förändring skedde under de följande 30 åren. Därefter ville stadens invånare dock ha en modern kyrka i gotisk stil, och man bestämde sig för att riva sidskeppen och ersätta dessa med bredare och högre dylika.

Härigenom uppstod en typ av kyrka, som kallas hallkyrka. I tornet kan man fortfarande se den romanska stilen, dessutom också rester av de smala och låga sidskeppen.

Längre österut i kyrkan överväger den gotiska stilen. Man ägnade ungefär 100 år åt byggandet av denna del. Koret skulle egentligen ha blivit ännu större, men 1375 tvingades man sluta byggandet p.g.a. en pestepidemi.

Den helige Nikolaus, sjömannens och köpmännens skyddspatron, är namngivare till vår kyrka. Det var vanligt, att den första kyrkan i en Hansastad som Lemgo ju är, fick detta namn.

Vår kyrka har två torn, men bara det södra tornet ägs av kyrkan. Här hänger de välklingande klockorna av brons, vilka inte kunde ersättas av stålklockor i krigstider, eftersom tornet inte hade några öppningar genom vilka man skulle ha kunnat ta ut klockorna. Tydligen hade man gjutit klockorna nere i själva tornet och därefter hissat upp dem.

År 1663 fick det södra tornet en ny huva, eftersom den gamla huvan hade blivit bortblåst genom en tornado tre år tidigare. Denna svängda huva är mindre känslig för storm.

Det norra tornet är stadens egendom, ända till år 1854 höll väktare utkik härifrån. Varannan timme klingar klockspelet, vilket även kan skötas från ett spelbord i rådhuset.

År 1533 blev Lemgo reformerat och förblev lutherskt, när greve Simon VI övergick till calvinismen och således även hans undersåtar förväntades göra detta. Eftersom Lemgos invånare var så motspänstiga, blev grevarna förargade och flyttade sitt regeringssäte från Lemgo till Detmold. I slutet på 1800-talet dog den linjen av greve Simon ut; furstehusets efterkommande från en sidolinje bor fortfarande i Detmold.

Under reformationstiden äntrade bildfienderna även St.Nicolai-kyrkan och slog av figurerna som satt på sakramentshuset, endast pelikanen vid spetsen klarade sig undan. Figurerna som satt på en kvinnokropp över ljusbordet slogs likaså ur händerna på denna.

Det finns m.a.o. bara några få konstverk från förreformatorisk tid: Över ljusbordet kann man se ett altarretabel från 1280 som infogats i murverket. Freskerna på ost- och sydväggen från c:a 1380 har bevarats. Vid ostväggen till vänster Jakob d.ä. och Johannes, till höger Paulus och Petrus. "+"-tecknen i cirklarna är vigkorsen. Vid sydväggen står Jakob och Johannes, Bartholomeus och Thomas. Det stora krucifixet vid korets början är förreformatoriskt. Den som såg på Christopherfiguren på pelaren mitt emot nordportalen och korsade sig, var välsignad för resten av dagen. Denna figur tros vara från c:a 1300.

Efter reformationen fick man konstverk i Weserrenässansstil. Dopplatsen skapades 1597 av Georg Crosman, en konstnär från Lemgo. Predikstolen blev till c:a 1600 och det yppigt dekorerade predikstoltaket ca 1630.

Epitafet, från år 1587, tillägnat ryttmästare Moritz von Donop, skapades även det av Georg Crosman. Framställningen går tillbaka till ett träsnitt av Lukas Cranach d.ä.: Ett träd, vars vänstra grenar har dött och vars högra grenar är gröna, delar bilden i två delar; i den vänstra står Moses

med ormen på korset (Fjärde Mosebok, 21), och i den högra ber makarna Moritz och Christina nedanför den korsfäste Jesus i Jerusalem. Papegojan, som är en symbol för Maria, på trädets döda sida, vill visa, att makarna är lutherska och inte längre i bön vänder sig till Maria. Altaruppsatsen visar den yttersta dagen.

Bildsnidaren Herman Vos från Lemgo skapade högaltaret 1643. Under det trettioåriga kriget tillhörde han en grupp väktare på ett av stadsmurens torn. Alla dessa väktare hade somnat, och detta möjliggjorde, att en svensk trupp kunde tränga in i staden, som därigenom utsattes för en massiv plundring. Efter det att svenskarna lämnat staden skulle väktarna straffas, men Herman Vos lyckades fly. Några år senare ville han gärna ha tillbaka sitt fäderneshus i Lemgo, ansökte om detta hos Lemgos rådsförsamling, bad om nåd och erbjöd sig att som botgörelse snida ett altare till St. Nicolai-kyrkan. Detta erbjudande välkomnades av rådsförsamlingen. Berent Woltemate målade bilderna som hör till altaret. Nattvarden med bröd och vin är en luthersk tradition. Så detta altare tackar vi egentligen Sverige för.

Det äldsta fönstret i vår kyrka sattes ihop av rester från äldre fönster år 1863. Fönstret visar vapnen med stiftarnas namn. Största delen av fönstret tillverkades 1922-1924 av konstnären Franz Lauterbach från Hannover och visar sen jugendstil. De tre fönstren i koret visar scener ur Uppenbarelseboken. Kristus Välsignaren i ostfönstret är också ett arbete av Franz Lauterbach.

Fönstret i sydsidans mitt skapades 1965 av Erhard Klonk från Marburg. Här kan man tillsammans med apostlar och profeter se en del scener, vilka alla har med "offer" att göra.

Fönstergruppen på västsidan, av Paul Wiegmann från Leverkusen, uppstod 1992 och visar på ett symboliskt sätt i de undre sex fönstren världskaoset genom rubbade kvadrater; i de tre övre fönstren, vilka tillhör den andliga världen, visar riktiga kvadrater den i denna värld härskande harmonin.

Sen 1991 tillhör St. Nicolai i Lemgo den s.k. Nagelkreuzgemeinschaft (spikkorsgemenskap). Som tecken för detta hänger spikkorset med tillhörande bön vid pelaren framför orgeln.